

KIF350 1 Bacheloroppgave

Kandidat 38

Oppgaver	Oppgavetype	Vurdering	Status
i Informasjon	Dokument	Automatisk poengsum	Lever
1 Opplasting av bacheloroppgave	Filoplasting	Manuell poengsum	Lever
2 Opplasting av samtykkeskjema	Filoplasting	Manuell poengsum	Lever

KIF350 1 Bacheloroppgave

Emnekode	KIF350	PDF opprettet	01.09.2016 13:18
Vurderingsform	KIF350	Opprettet av	Hilde Lyster
Starttidspunkt:	11.05.2016 08:45	Antall sider	39
Sluttidspunkt:	26.05.2016 13:45	Oppgaver inkludert	Ja
Sensurfrist	Ikke satt	Skriv ut automatisk rettede	Ja

Seksjon 1

Informasjon

Eksamensinformasjon:

[Eksamensinformasjon for innlevering](#)

Forside:

[Framsidedmal Bachelor-mal med Nord logo](#)

Samtykkeskjema:

[Samtykke til Nord universitets' bruk av prosjekt, kandidat bachelor og masteroppgaver](#)

Opplasting av bacheloroppgave

Opplasting bacheloroppgave

Last opp pdf.-filen her. Maks én fil.

BESVARELSE

Filopplasting

Filnavn	5226410_cand-5867320_5224938
Filtype	pdf
Filstørrelse	861.879 KB
Opplastingstid	26.05.2016 10:12:20

Neste side
Besvarelse
vedlagt

BACHELOROPPGAVE

Emnekode: KIF350

Navn: Bjørn Tore Røvik

En kartlegging av elevenes målorientering og oppfattelse av motivasjonsklima i kroppsøvfingsfaget

---

**A charting of students' goal orientation and perception of
motivational climate in physical education**

Dato: 26.05.2016

Totalt antall sider: 32

www.nord.no

Forord

Denne bacheloroppgaven er det avsluttende arbeidet i den treårige faglærerutdanningen i kroppsøving og idrettsfag ved Nord Universitet, Levanger. En utdanning der jeg har fått nye opplevelser, venner og ny bred kunnskap om kroppsøvings- og idrettsfag. Dette er tre år som jeg vet kommer til nytte når jeg nå går videre til neste utfordring

Bacheloroppgaven er en kartlegging av målorienteringen, og oppfattet motivasjonelt klima hos elever i 8. og 10. klassetrinn. Gjennom utdannelsen og praksisperioder har jeg lest om og erfart ulike former for motivasjon, ulike tilstedeværelse av motivasjon og hvordan dette har en innvirkning på elevers læring og forhold til aktivitet og kroppsøving. Motivasjonen var ulik fra elev til elev, og dette var noe av grunnen til jeg ville se på elevenes målorientering og deres oppfattelse av det motivasjonelle klimaet.

Arbeidet med dette temaet og denne oppgaven har vært svært lærerikt og interessant, og til tider frustrerende og vanskelig.

Levanger, mai 2016

Bjørn Tore Røvik

Sammendrag

Forfatter

Bjørn Tore Røvik

Oppgavetittel

En kartlegging av elevenes målorientering og oppfattelse av motivasjonsklima i kroppsøvingsfaget

Problemstilling

Å kartlegge målorienteringen hos elever i 8. og 10 klassetrinn, samt deres oppfattelse av motivasjonsklimaet i kroppsøvingsfaget.

Teori

Forskningen innebefatter nøkkelbegreper som: Achievement Goal Theory, målorientering, motivasjonelt klima

Metode

En kvantitativ spørreundersøkelse ble brukt. Her ble det totalt brukt to standardiserte spørreskjemaer

Resultater

Resultatene fra min undersøkelse viser at elevene skåret høyt på mestrings- og prestasjonsorientering noe som er gunstig for langtidsmotivasjon. På oppfattet motivasjonelt klima skårer eleven høyest på mestringsorientering. Tendensene i studiet viser at elevenes målorientering påvirker deres oppfattelse av motivasjonelt klima.

Innholdsfortegnelse

Forord	i
Sammendrag	ii
Innholdsfortegnelse	iii
1.0 Innledning	1
2.0 Teori og tidligere forskning	1
2.1 Achievement Goal Theory	1
2.2 Målorientering	2
2.2.1 Mestringsorientering	2
2.2.2 Prestasjonsorientering	2
2.2.3 Prestasjonsunngåelse	3
2.3 Motivasjonelt klima	3
2.3.1 Mestringsorientert klima	4
2.3.2 Prestasjonsorientert klima	5
2.4 Effekter av ulike målorienteringer og motivasjonsklimaer	5
4.0 Metode	7
4.1 Prosedyre	7
4.2 Instrumenter	7
4.2.1 Achievement Goal Questionnaire	8
4.2.2 Motivational Climate in Sport Questionnaire	8
5.0 Resultater	9
5.1 Totalresultat	9
5.1.1 Målorientering	10
5.1.2 Motivasjonelt klima	10
5.2 Resultat – klasstrinn	11
5.3 Resultat – kjønn	12
6.0 Drøfting	13
6.1 Målorientering	13
6.2 Motivasjonelt klima	14
6.2 Klasstrinn	15
6.3 Kjønn	16
7.0 Konklusjon/oppsummering	17
Litteraturliste	18
Vedlegg	23
Vedlegg 1 – Spørreskjema	23
Vedlegg 2 – Datagrunnlag, resultater i tabell	28

1.0 Innledning

Motivasjon er en viktig faktor for deltakelse i kroppsøving og det er vanlig å definere motivasjonen som drivkreftene bak våre handlinger; eller mer presist: det psykologiske grunnlaget for at mennesket gjør som det de gjør (Kårhus, 2000). I 1984 beskrev J. G. Nicholls en motivasjonsteori kalt «Achievement Goal Theory» (AGT) eller målorienteringsteori, og innenfor denne er det to faktorer som er viktige med tanke på motivasjonen for deltakelse i kroppsøvingsfaget, og det er: det motivasjonelle klimaet som omgir eleven, og elevens målorientering som ser på elevens hensikt med den aktiviteten den gjennomfører (Gjerset mfl., 2006).

Kroppsøvingslærere står ovenfor mange utfordringer gjennom å ha elever med ulik bakgrunn og forutsetninger for faget. Lyngstad mfl. (2011) viste til at elever opplever et negativt press i forbindelse med testing, prestasjonspress og karakterjag i kroppsøvingsfaget. Målorientering og motivasjonelt klima kan påvirke motivasjonen til deltakelsen i kroppsøvingsfaget. Derfor vil problemstillingen for dette studiet være: *Å kartlegge målorienteringen hos elever i 8. og 10. klassetrinn, samt deres oppfattelse av motivasjonsklimaet i kroppsøvingsfaget.* Undersøkelsen skal prøve å se resultatene i sammenheng med kjønn og klassetrinn.

2.0 Teori og tidligere forskning

2.1 Achievement Goal Theory

I AGT blir faktoren angående elevenes målorientering delt inn i tre: mestringsorientering, prestasjonsorientering og prestasjonsunngåelsesorientering. Disse målorienteringene er helt uavhengige av hverandre, noe som vil si at de kan opptre i mange ulike kombinasjoner av høyt og lavt nivå, og elever kan skåre høyt eller lavt på de ulike målorienteringene samtidig (Cox, 2007). Den andre faktoren angående det motivasjonelle klimaet deles inn i to: mestringsorientert klima og prestasjonsorientert klima.

Mange forskere mener å se en sammenheng mellom motivasjonelle klimaet og elevenes målorientering (Cox, 2007; Gano-Overway & Ewing, 2004; Harwood & Swain, 2002; Weigand & Burton, 2002), men selv om det motivasjonelle klimaet og målorienteringen ifølge Ommundsen (2006) har mange likheter, så er de i AGT sett på som to uavhengige faktorer som sammen påvirker motivasjonen og atferden til elevene (Nicholls, 1984).

2.2 Målorientering

AGT er en motivasjonsteori som går inn på hvordan menneskets tanker og følelser spiller inn på prestasjonen og læring (Skjesol, 2014). Ifølge Ommundsen (2006) prøver AGT å forklare hvordan individer strever etter å oppnå forskjellig mål, og hvilke kriterier som må tilfredsstilles for at prestasjonen og innsatsen skal kunne kalles vellykket. Målorienteringen deles inn i tre kategorier: mestringsorientert, prestasjonsorientert og prestasjonsunngående (Cox, 2007).

2.2.1 Mestringsorientering

I følge målorienteringsteorien opplever elever som skårer høyt på mestringsorientering suksess gjennom læring, utvikling, mestring og forbedring av egne ferdigheter (Cox, 2007). Mestringsorienterte elever vil dermed fokusere på hva en kan gjøre for å forbedre og utvikle sine egne prestasjoner og ferdigheter. En ser at mestringsorientert elever ofte evaluerer resultater eller prestasjoner ut i fra sin egen innsats, og så hvordan en hadde utviklet seg i forhold til tidligere (Cox, 2007; Roberts, 2001). Mestringsorientering bygger dermed på ønsket om å mestre en oppgave, og som et resultat vil elevene gi full innsats for å utvikle seg selv. Suksessfaktoren for elevene blir dermed knyttet til mestring og utvikling, og ikke det å prestere bedre enn andre. Roberts (2001) viste til at tidligere forskning viser at personer med høy mestringsorientering ofte velger oppgaver der en får en utfordring. Grunnen til dette skal være at en utfordrende oppgave ofte blir sett på som en mulighet for å tilegne seg ny kunnskap, og dermed en mulighet til å forbedre seg. En annen viktig faktor for at mestringsorienterte ofte velger utfordrende oppgaver skal være at en mestringsorientert person ser på prøving og feiling som en del av det utvikle sine ferdigheter og lære noe nytt (Dweck, 1986).

2.2.2 Prestasjonsorientering

Hos en elev med høy prestasjonsorientering blir, ifølge målorienteringsteorien, suksess preget av sosial sammenligning (Cox, 2007). Eleven vil da vise de andre og læreren at den er best og har ferdigheter som er bedre enn de andre, og dermed vil eleven alltid sammenligne sine prestasjoner i forhold til andre. En prestasjonsorientert elev kan dermed «glemme» sin egen innsats og utvikling, siden suksess bygger på å prestere bedre enn de andre. Samtidig vil en

elev med høy prestasjonsorientering yte sin høyeste innsats når eleven forventer å mestre aktiviteten (Skaalvik, 2015). Prestasjonsorienterte elever har derfor en tendens til å velge oppgaver som de føler kan gi dem økt sjanse til å oppnå positive tilbakemeldinger og suksess (Laksy, 2006). En ser dermed en sammenheng mellom prestasjonsorienterte elever og ytre belønning/motivasjon, noe som kan ses på som ugunstig i forhold til motivasjonen over lengre tid. Dette mye pga. at den sosiale sammenligningen prestasjonsorienterte elever søker gjør muligheten til å oppleve mestring og glede, blir helt avhengig av hvordan en gjør det i forhold til andre. Cox skrev følgende: «*In some ways, this is a sorry state of affairs, as the ego-oriented individual's perceived ability and selfconfidence is tied to how he compares with others[...]*» (2007, s.146). Dette sitatet viser at prestasjonsorienterte elever sin selvtillit vil være avhengig av hvordan en gjør det i forhold til andre, noe som kan få ugunstige følger dersom det oppstår svingninger i forhold til de andre. Som følge av dette kan elevene velge å kun delta der en ser at en kan gjøre det bra for å unngå å tape ansikt ovenfor andre.

2.2.3 Prestasjonsunngåelse

Prestasjonsunngåelsesorientering er det tredje og siste begrepet som blir brukt i AGT angående målorientering. Prestasjonsunngåelse baserer seg ofte på den samme sosiale sammenligningen som prestasjonsorientert, men elever som skårer høyt på prestasjonsunngåelse kjennetegnes med at de ikke ønsker å delta i aktiviteter hvor det er mulighet for at de kan dumme seg ut eller gjøre det dårlig foran andre (Roberts, 2001). En prestasjonsunngående elev kan derfor heller gi seg eller unngå aktiviteten, da dette kan oppleves som bedre enn muligheten for å gjøre det dårlig (Laksy, 2006). Denne målorienteringen vil virke ugunstig på elevens utvikling over tid siden eleven ikke deltar i aktiviteter der den ikke føler seg god nok, og dermed går glipp av nye kunnskaper/ferdigheter som kunne ha blitt forsøkt lært.

2.3 Motivasjonelt klima

Motivasjonelt klima dreier seg om det sosiale miljøet eleven omgir seg i (Ames, 1992), og her kan det være mange som har stor påvirkning på elevens motivasjonelle klima. I skolesammenheng består dette som regel av elevens lærere, venner, klassekamerater, karakterer, til og med føringer i lærerplanen, i tillegg kommer venner, trenere, familie, sosiale medier osv. Dermed kan en elev være påvirket av mange ulike motivasjonelle klimaer som

har ulik fokus på prestasjon og utvikling. Dannelsen av ulike motivasjonelle klima skjer både bevisst og ubevisst, i ulike sosiale sammenhenger. F.eks. kan kroppsøvlingslæreren være med på å legge til rette for ulike motivasjonelle klima, alt etter hva en ønsker å oppnå med undervisningen. Lærerens strukturering og tilrettelegging av undervisningssituasjonen, samt at lærerens holdninger til prestasjon, suksess, utvikling, medbestemmelse og sosial samhandling har vist seg å ha stor betydning for det bevisste eller ubevisste valget av hvilket motivasjonelt klima elevene blir en del av (Ryan & Deci, 2000; Ommundsen, 2009; Ommundsen & Lemyre, 2007; Standage mfl., 2005). Samtidig vil skolens og lærerens holdninger og signaler som blir gitt til elevene om hva som er viktig i faget ha svært stor betydning for det motivasjonelle klimaet i klassen (Skaalvik, 2015). Et eksempel kan være om skolen/læreren har fokus på utvikling av elevenes ferdigheter eller karakterer. I AGT deler en det motivasjonelle klimaet i to typer klima; mestringsorientert og prestasjonsorienterte motivasjonelle klima (Laksy, 2006).

2.3.1 Mestringsorientert klima

I AGT blir mestringsorienterte klima sett på som et klima der en har fokus på oppgaver, mestring, innsats og fremgang (Sjøvik, 2012). I et mestringsorientert klima får en ofte positive tilbakemeldinger når en elev jobber hardt, utvikler seg, samarbeider med andre og bidrar i klassen (Cox, 2007; Løtveit, 2013). En kan se at individer over tid kan endre målorientering etter hvilket motivasjonelt klima en er en del av (Cox, 2007), og i grupper med mestringsorientert klima kan elever utvikle høyere nivå av mestringsorientert målorientering (Nicholls, 1984). Når læreren over tid har fokus på innsats, utvikling og gir elevene lik oppmerksomhet, kan dette gi elevene motivasjon og vilje til å gi alt i læringsarbeidet, samt at de ikke gir opp ved motgang eller utfordringer (Ommundsen, 2006).

I et mestringsorientert klima kan lærerens og elevenes fokus på mestring og utvikling skape en tillit og trygghet mellom de involverte noe som er svært positiv for den individuelle utviklingen (Løtveit, 2013). Ved å skape en trygghet skaper man et samhold i klassen slik at det større sjans for å bli respektert av de andre i klassen (Ryan & Deci, 2002). Denne tryggheten kan gjøre det mindre farlig å gjøre feil, og dermed kan elevene ta utfordringer der de slipper å være redd for hva andre sier, og ut i fra dette utvikle sine individuelle ferdigheter, samholdet og respekten for hverandre i klassen (Ryan & Deci, 2002).

2.3.2 Prestasjonsorientert klima

I et prestasjonsorientert klima blir det lagt vekt på prestasjonen og resultatet. En ser at i et prestasjonsorientert klima blir individene sett opp imot hverandre, og de med best evner og ferdigheter er de som får mest oppmerksomhet og tilbakemeldinger (Cox, 2007). I et prestasjonsorientert klima motiveres elevene av å ha som mål å være like gode eller bedre enn de andre medelevene (Stornes, 2012). Et eksempel på prestasjonsorientert klima vil være hvor elevene og/eller læreren har stort fokus på karakterer, og at dette til stadighet blir påminnet til elevene. I et slikt klima vil elever som har bedre ferdigheter og evner enn sine medelever skåre høyere hos læreren og får mer tilrettelagt etter sine behov. En ser også at i et prestasjonsorientert klima blir prøving og feiling lite benyttet, siden en ønsker å oppnå gode prestasjoner på kortest mulig tid (Sjøvik, 2012). «*When ego is involved, a student feels internal pressure to learn so as to avoid shame or to feel worthy*» (Niemiec & Ryan, 2009 s.137-138). Niemiec & Ryan (2009) viste med dette sitatet at elever i et prestasjonsorientert klima kan føle et press til å lære for å unngå skam, dårlige prestasjoner eller for å føles seg respektert i en gruppe. Et slikt klima kan føre til at de elevene som ikke oppfyller lærerens og/eller medelevers krav blir redde for å gjøre feil eller prestere dårlig, og dermed vil prøve å unngå eller droppe aktiviteten og i verste fall unngå kroppsøvingsøkten (Cox, 2007). I tillegg vil troen på å ikke lykkes virke negativt på innsatsen, og som dermed kan føre til redusert prestasjon (Sjøvik, 2012).

2.4 Effekter av ulike målorienteringer og motivasjonsklimaer

Forskjellene mellom mestrings- og prestasjonsorientert målorientering blir ofte forklart slik: et ønske om å utvikle seg (mestringsorientert), og et ønske om å demonstrere kompetanse eller ferdigheter (prestasjonsorientert) (Skaalvik, 2015). Høy mestringsorientering blir ofte sett på som mest gunstig i kroppsøvingsfaget, siden elevene viser stor innsats og interesse for læring og utvikling av egne ferdigheter (Roberts, 2001; Skaalvik, 2015). Høy prestasjonsorientering blir av mange sett på som ugunstig, men det har vist seg den kan ha positiv effekt i form av økt selvtillit og innsats (Cox, 2007). Det å skåre høyt på prestasjonsunngåelse har vist seg å ha en mengde ugunstige effekter i kroppsøvingsfaget (Skaalvik, 2015). Forsking har blant annet vist at elever som skårer høyt på prestasjonsunngåelse kan utvikle såkalte skjuleteknikker for å unngå aktiviteter de føler er vanskelige (Lyngstad, 2010). Men hvor ugunstig/gunstig målorienteringene er for kroppsøvingsfaget er helt avhengig av kombinasjonen av disse tre uavhengige faktorene.

F.eks. har det kommet frem at det høyeste nivået av motivasjon og kompetanse oppnås når en skårer høyt på mestrings- og prestasjonsorientering og lavt på prestasjonsunngåelse, mens det laveste nivået oppnås ved å skåre lavt på alle tre faktorene (Fox mfl, 1994). Biddle mfl. (2003) så derimot at målorientering basert på sosial sammenligning kunne resultere i at elevene kunne få vanskeligheter med å oppleve glede i aktiviteten og mestring over tid. Dette mye på grunn av at prestasjonen og resultatet kunne svinge i forhold til hvordan en gjorde det i forhold til de andre.

Når det gjelder forskjeller hos ulike kjønn viste forskning på friidrettsutøvere at gutter skåret høyere på prestasjonsorientering (Chin, Khoo & Low, 2009), i tillegg viste undersøkelser av utøvere fra individuelle og lagbaserte idretter at jenter skåret høyere på mestringsorientering (Hanrahan & Cerin, 2009).

Forskning på motivasjonelle klima viste at et oppfattet mestringsorienterte klima kunne ha mange positive effekter, og disse var: økning i tilfredshet, kompetanse, selvtillit, innsats og glede, samt en reduksjon av kjedsomhet og usportslige opptredener (Cox, 2007). I tillegg viste forskning på kvinnelige basketballspillere at oppfattet mestringsorientert klima hang sammen med at suksessen kom som et resultat av stor innsats og anstrengelse (Treasure & Roberts, 1998), samtidig viste en undersøkelse på mannlige basketballspillere at økt grad av oppfattet mestringsorientert klima førte til økt glede og innsats (Goudas, 1998). En studie på kvinnelige volleyballspillere viste at indre motivasjon hadde en sammenheng med de som skåret høyt på oppfattet mestringsorientert klima, sammenlignet med utøvere som oppfattet klimaet som mer prestasjonsorientert (Newton & Duda, 1999).

I skolesammenheng viste en forskning av Skjesol og Halvari (2005), en direkte sammenheng mellom oppfattelsen av et mestringsorientert klima og det å være involvert i fysisk aktivitet, hos elever ved videregående skole. Mestringsorientert klima har også vist seg å ha betydning av elevers opplevelse av psykisk velvære og overskudd, noe som vil være byggesteiner på veien mot langsiktig motivasjon og utvikling (Ommundsen, 2009). Selv om Biddle mfl. (2003) så en positiv sammenheng i forhold til motivasjon og kompetansefølelse hos både mestringsorienterte og prestasjonsorienterte klima, så kan kompetansefølelsen i prestasjonsorienterte klima være mer sårbar på grunn av sosial sammenligning, og et mestringsorientert klima kunne gi en mer stabil kompetansefølelse over tid

Skaalvik & Skaalvik (2009) gjennomførte en undersøkelse av 739 elever fra 4.- 9. klassetrinn, der elevene skulle besvare spørreskjema der de vurderte graden av tilpassing, grad av

medbestemmelse, skolens regelhåndtering, forhold til læreren, faglig selvoppfattelse, motivasjon og egen hjelpesøkende atferd. Kort oppsummert viste undersøkelsen en negativ utvikling angående elevenes opplevelse av skolen fra 4. til 9. trinn. Ved økende trinn følte elevene at skolen ble mer prestasjonsorientert og motivasjonen ble synkende (Skaalvik & Skaalvik, 2009).

4.0 Metode

I denne undersøkelsen var det ønskelig å få samlet inn mye data fra så mange som mulig angående målorientering og oppfattet motivasjonelt klima ved ungdomstrinnet. Dette for å få det mest nyanserte resultatet. Undersøkelsen ble gjennomført på Levanger ungdomsskole der totalt 91 elever deltok, fordelt på 53 fra 8. klassetrinn og 38 fra 10. klassetrinn. Av disse var det totalt 47 gutter og 44 jenter. På grunn av det store antallet som skulle undersøkes ble det benyttet standardiserte spørreskjemaer (se vedlegg 1), som vil si at alle får de samme spørsmålene stilt på samme måte (Ringdal, 2013).

4.1 Prosedyre

Undersøkelsen ble gjennomført ved at spørreskjemaene ble sendt til skolens inspektør, og derfra fordelt på aktuelle klasser ved skolen. Spørreskjemaet var på 5 sider, med totalt 55 lukkede spørsmål. Det ble i innledningen presisert undersøkelsens anonymitet, og hva undersøkelsen skulle brukes til.

Gjennomføringen ble gjennomført klassevis, og undertegnende var ikke til stede ved gjennomføringen på grunn av studietur ved annet studie i denne perioden. Resultatet fra spørreskjemaet ble etter undersøkelsen manuelt systematisert i programvaren Microsoft Office Excel 2013.

4.2 Instrumenter

Spørreskjemaet var delt inn i tre deler: Innledningsspørsmål med bakgrunnsvariabler, Achievement Goal Questionnaire (Elliot & Church, 1997) og Motivational Climate in Sport Questionnaire (Walling mfl., 1993). Begge de to siste spørreskjemaene er standardiserte spørreskjema, og som i denne undersøkelsen ble skrevet om og tilrettelagt slik at den kunne

brukes på elever på ungdomstrinnet. I spørreskjemaene ble det presisert at skjemaene skulle besvares for å gjelde kroppsøvfaget.

4.2.1 Achievement Goal Questionnaire

For å måle utøvernes målorientering ble skjemaet – «Achievement Goal Questionnaire» (Elliot & Church, 1997) benyttet. Skjemaet vurderer hver enkelt elevs grad av mestrings-, prestasjons- og prestasjonsunngåelsesorientering, og forskning støtter skjemaets reliabilitet til å måle disse variablene (Strandkleiv, 1999). Derfor ble dette skjemaet valgt. Skjemaet består av 20 utsagn der elevene skal krysse av for hvilket av de 7 alternativene som passet best. Utsagnene ble poengdelt i en 7-delt skala, hvor 1 – passer slett ikke for meg, 2 – passer ikke noe for meg, 3 – passer lite for meg, 4 – passer verken eller for meg, 5 – passer litt for meg, 6 – passer for meg, 7 – passer svært godt for meg.

Tre eksempler på utsagn fra skjemaet som måler de ulike målorienteringene er: «Jeg foretrekker arbeidsoppgaver som vekker min nysgjerrighet» - mestringsorientering, «Jeg motiveres av tanken på å gjøre det bedre enn de andre i kroppsøvingstimen» - prestasjonsorientering og «Jeg tenker ofte for meg selv «Hva om jeg gjør det dårlig?»» - prestasjonsunngåelsesorientering. Etter utfyllingen av skjemaet regnes gjennomsnittet for de ulike målorienteringene hver for seg, for å deretter å se på gjennomsnittet en skala fra 1-7 hvor målorientert en er.

4.2.2 Motivational Climate in Sport Questionnaire

For å måle elevenes oppfattelse av det motivasjonelle klimaet ble spørreskjemaet – «Perceived Motivational Climate in Sport Questionnaire» (Walling mfl., 1993) benyttet. Dette skjemaet skal ifølge forskere være reliabel og valid for å måle de aktuelle faktorene (Roberts & Ommundsen, 1996). Skjemaet måler en elevs oppfattelse av det motivasjonelle klimaet, og består av 33 utsagn, der de ulike utsagnene representerer mestrings- eller prestasjonsorientert klima. Utsagnene ble bearbeidet slik at de passet for ungdomskolelever, og kroppsøvfaget. Alle skjemaets utsagn skulle besvares ved avkryssing på en av de 5 alternativene som passet best. Utsagnene ble poengdelt i en 5-delt skala, hvor 1 – aldri, 2 – sjelden, 3 – noen ganger, 4 – ganske ofte, 5 – alltid.

Eksempel på to utsagn fra skjemaet som målte hvert sitt motivasjonelle klima er: «I klassen min vil vi at nye ferdigheter skal prøves ut» - mestringsorientert klima, og «I klassen min oppfordres vi til å utkonkurrere hverandre» - prestasjonsorientert klima. Etter utfyllingen av skjemaet ble gjennomsnittet for de ulike motivasjonelle klimaene regnet ut, og deretter kunne en se på gjennomsnittet i en skala fra 1-5 hvor mestrings- og prestasjonsorientert det motivasjonelle klimaet ble oppfattet.

5.0 Resultater

5.1 Totalresultat

Laveste og høyeste skår blant de 91 deltakerne i undersøkelsen				
Målorientering (1-7)			Motivasjonelt klima (1-5)	
Mestringsorientert	Prestasjonsorientert	Prestasjonsunngåelse	Mestringsklima	Prestasjonsklima
1,00 - 7,00	1,63 - 7,00	2,00 - 6,33	1,71 - 4,94	1,27 - 4,20

Tab.1 – Laveste og høyeste skår blant deltakerne i undersøkelsen

Ut i fra tabellen som viser den laveste og høyeste gjennomsnittskåren blant deltakerne, kan en se at spredningen var størst på mestringsorientert målorientering der hele skalaen med svar ble tatt i bruk, sammenlignet med prestasjonsunngåelsesorientering der en mindre del av skalaen var i bruk. I den motivasjonelle klimaet ser en at ingen har fått full pott (5) på oppfattet motivasjonelt klima. En ser også at den laveste og høyeste skåren på mestringsorientert klima er noe høyere enn skåren på prestasjonsorientert klima. Ut i fra alle tallene i tabellen ser en at det finnes store forskjeller i resultatet hos deltakerne.

5.1.1 Målorientering

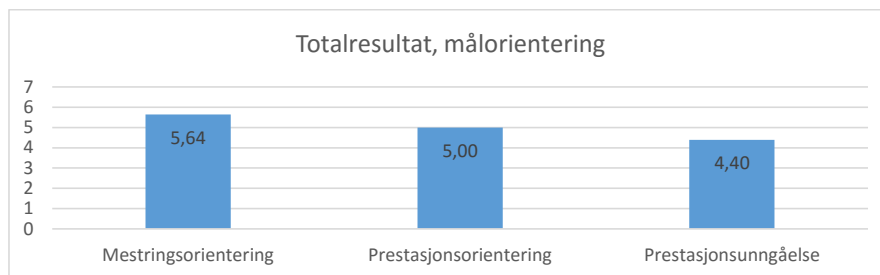

Diagram 1 – Totalresultat målorientering, gjennomsnitt

Det totale gjennomsnittresultatet på målorientering, vist ved diagram 1, viser at gjennomsnittskåren på mestringsorientering er 0,64 høyere sammenlignet med prestasjonsorientering. Totalresultatet på målorienteringen viser at den gjennomsnittlige skåren på mestringsorientering nærmer seg «passer for meg», prestasjons orientering ender presist på «passer litt for meg», og prestasjonsunnngåelsesorientering havner på «passer verken eller for meg».

5.1.2 Motivasjonelt klima

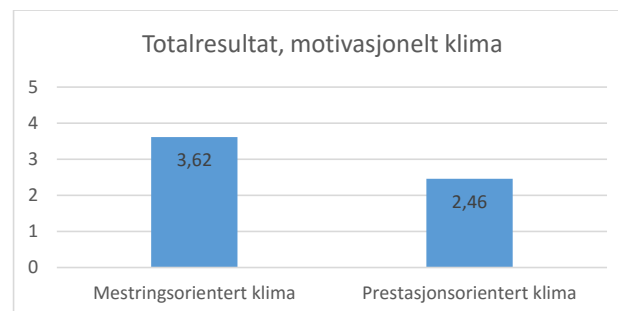

Diagram 2 – Totalresultat motivasjonelt klima, gjennomsnitt

Diagram 2 som viser totalresultatet for oppfattet motivasjonelt klima, og viser at gjennomsnittet skårer 1,16 høyere på mestringsorientert klima sammenlignet med prestasjonsorientert klima. Gjennomsnittskåren på mestringsorientert klima nærmer seg «ganske ofte», mens gjennomsnittskåren for prestasjonsorientert klima er litt over «sjelden».

5.2 Resultat – klassetrinn

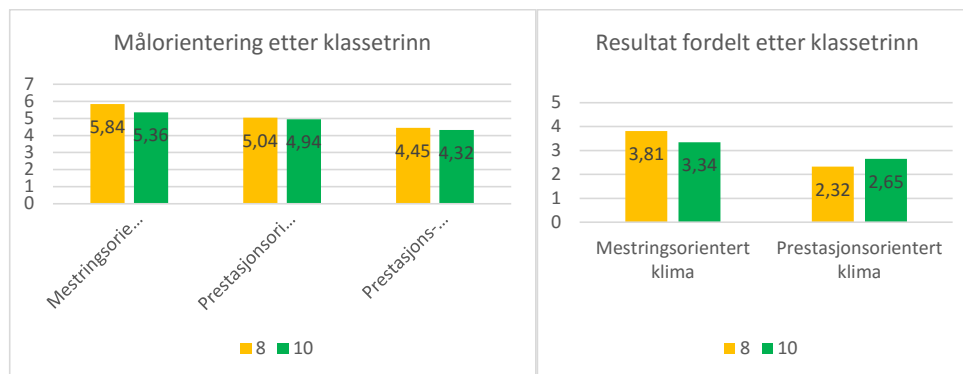

Diagram 3 –Målorientering og motivasjonelt klima fordelt etter klassetrinn, gjennomsnitt

Diagram 3 viser den gjennomsnittlige skåren, fordelt på de to ulike klassetrinnene, målorienteringen og oppfattelsen av det motivasjonelle klimaet oppnådde under testen. Gjennomsnittresultatene for målorientering for 8. klassetrinn viser at mestringsorienteringen skårer opp mot «passer for meg», prestasjonsorienteringen ender på «passer litt for meg», mens prestasjonsungåelsesorienteringen ligger litt over «passer verken eller for meg». Hos 10. klassetrinn havner mestringsorienteringen på litt over «passer litt for meg», prestasjonsorienteringen havner litt under «passer for meg», og prestasjonsungåelsesorienteringen havner på litt over «passer verken eller for meg».

På oppfattet motivasjonelt klima havner 8. klassetrinns resultater av mestringsorientert klima litt under «ganske ofte», og prestasjonsorienterings klimaet havner litt over «sjelden». Resultatene for 10. klassetrinn viser at mestringsorientert klima havner litt over «noen ganger», og prestasjonsorientert klima ender ca. midt i mellom «sjelden» og «noen ganger».

Diagrammet viser ingen store forskjeller fra 8. og 10. klassetrinn der 8.klassetrinn skårer litt høyere enn 10. klassetrinn i nesten alle kategoriene, bortsett fra prestasjonsorientert klima der 10. trinn skårer høyere enn 8.trinn.

5.3 Resultat – kjønn

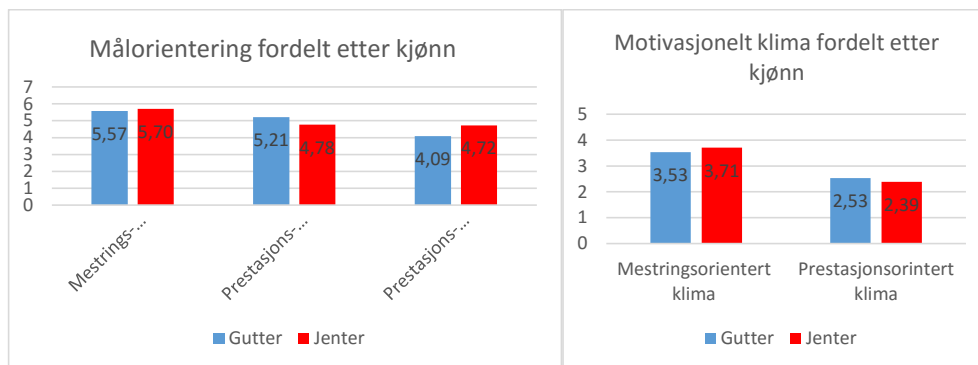

Diagram 4 - Målorientering og motivasjonelt klima fordelt etter kjønn, gjennomsnitt

Diagram 4 viser den gjennomsnittlige skåren for de ulike målorienteringen og oppfattelsen av motivasjonelt klima, fordelt etter kjønn. Guttene skårer ca. midt i mellom «passer litt for meg» og «passer for meg» på mestringsorientering, litt over «passer litt for meg» på prestasjonsorientering, og «passer verken eller for meg» på prestasjonsunngåelsesorientering. Når det gjelder motivasjonelt klima skårer guttene ca. midt i mellom «noen ganger» og «ganske ofte» på mestringsorientert klima, og ca. midt i mellom «sjelden» og «noen ganger» på prestasjonsorientert klima.

Jentenes skår på mestringsorienteringen nærmer seg «passer for meg», og skåren nærmer seg «passer litt for meg» både for prestasjonsorientering og prestasjonsunngåelsesorientering. Det motivasjonelle klimaet gir en skår på nært «ganske ofte» for mestringsorientert klima, og er litt over «sjelden» på prestasjonsklima.

Diagrammet viser at guttene skårer noe lavere enn jentene på mestringsorientering, men de skårer 0,43 høyere på prestasjonsorientering enn jentene. På prestasjonsunngåelse skårer derimot jentene 0,63 høyere enn guttene. Når det gjelder oppfattelsen av motivasjonelt klima skårer gutter og jenter nokså lik på de to klimaene, jentene skårer litt høyere enn guttene på oppfattelse av et mestringsorientert klima, og motsatt på prestasjonsorientert klima.

6.0 Drøfting

6.1 Målorientering

Som en ser ut i fra resultatene i «diagram 1» kan en se at gjennomsnittet til de 91 deltakerne viser at de skårer høyest på mestringsorientering. Med en skår på 5,64 av 7 svarer de 91 elevene på at deres mestringsorientering havner ca. midt i mellom «passer litt for meg» og «passer for meg». I følge teorien skal dette bety at eleven ønsker suksess gjennom innsats, mestring og forbedring av egne ferdigheter (Cox, 2007; Roberts, 2001). Skaalvik (2015) viser f.eks. til at det å skåre høyt på mestringsorientering hos elever, kan gjøre elevene mer engasjert og interessert i aktiviteten og faget. I tillegg viste Roberts (2001) til at personer med høy mestringsorientering ofte velger oppgaver der en får en utfordring. Noe som kan bety at elevene som var med i undersøkelsen både kan gjennomføre aktiviteter med større innsats og interesse, og i tillegg velger aktiviteter der de får utfordringer.

Prestasjonsorienteringen havner på en skår på 5 av 7 som vil tilsi at eleven føler at prestasjonsorientert målorientering «passer litt for meg». Denne skåren er ikke mye lavere enn mestringsorienteringen, men kan tyde på at eleven liker å vise sine og sammenligne ferdigheter med hverandre (Laksy, 2006) Selv om mange har en oppfattelse av at prestasjonsorienteringen kan være ugunstig hos elever viser Cox (2007) til at det å skåre høyt på denne målorienteringen kan føre til økt innsats og selvtillit hvis en gjør det godt. Og siden mestrings- og prestasjonsorienteringen skårer ganske høyt viser Cox (2007) og Fox mfl. (1994) til at dette kan føre til at en oppnår det høyeste nivået av motivasjon og kompetanse. Dermed kan elevene ha en gunstig mix når det gjelder motivasjon og innsats i faget, når en ser på disse målorienteringen sammen.

Prestasjonsunngåelsesorienteringen skårer ganske høyt med sine 4,4 av 7, noe som er 1,24 lavere enn mestringsorienteringen og 0,6 lavere enn prestasjonsorienteringen. Skåren på 4,4 viser at elevenes prestasjonsunngåelsesorientering havner nesten midt i mellom «passer verken eller for meg» og «passer litt for meg». Dette viser at elevene føler at det å være prestasjonsunngående er noe som passer de noe. I følge teorien skal det være noe ugunstig å skåre høyt på prestasjonsunngåelse, da dette kan føre til at elevene utvikler skjuleteknikker for å komme seg unna oppgaver/aktiviteter de synes er for vanskelig (Lyngstad, 2010). Det at prestasjonsunngåelsen skårer noe høyt viser at eleven i noe grad vil unngå å feile å bli latterliggjort, og da kanskje til og med unngå oppgaven/aktiviteten helt. I følge Skaalvik (2015) kan mangel på selvtillit true elevenes innsats og motivasjon, noe som kan føre til elevene vil unngå å gjennomføre oppgaver/aktiviteter dersom en føler at en ikke er god nok.

På sikt kan dette føre til at elevene dropper for mange oppgaver/aktiviteter slik at en ikke får en utvikling av sine ferdigheter, noe som i verste fall kan føre til at en dropper helt ut fra kroppsøvfingsfaget.

6.2 Motivasjonelt klima

Skåren på mestringsklima harer på 3,62 av 5, noe som viser at elevene oppfatter et mestringsorientert klima mellom «noen ganger» og «ganske ofte». Dette resultatet kan vise at elevene og læreren legger vekt på utvikling og innsats (Sjøvik, 2012), samtidig som teori om mestringsorientert klima viser at elevene sannsynligvis har større motivasjon og vilje til å gjennomføre oppgaver/aktiviteter (Ommundsen, 2006). Et mestringsorientert klima kan føre en økning i den mestringsorienterte målorienteringen til elevene (Gano-Overway & Ewing, 2004; Harwood & Swain, 2002; Weigand & Burton, 2002), og en kan få elever som sammen skaper en trygghet, samhold og som sørger for respekt for andre (Ryan & Deci, 2002). Tryggheten som dermed blir skapt legger grunnlaget for at elevene kan velge oppgaver/aktiviteter som utfordrer sine egne ferdigheter (Ryan & Deci, 2002). Resultatet som viser ganske høy mestringsorientering viser at klimaet rundt elevene kan ha en positiv påvirkning på elevens holdninger og innstilling til kroppsøvfingsfaget. Mange undersøkelser viser til økning i tilfredshet, kompetanse, selvtillit, innsats og glede, og en reduksjon av kjedsomhet og usportslige opptredener (Cox, 2007). En kan dermed se at de positive effektene elevene kan oppnå av det oppfattende mestringsorienterte klimaet, noe som kan virke positivt for motivasjonen til elevene.

Resultatene for prestasjonsklimaet havner på 2,46 av 5, noe som viser at oppfattet prestasjonsklima havner midt på skalaen. Elevene oppfatter dermed et prestasjonsorientert klima mellom «sjelden» og «noen ganger», noe som tilsier at elevene opplever at kroppsøvfingsfaget sjeldent eller noen ganger retter seg mot prestasjon og resultater (Stornes, 2012). Noen slike faktorer som kan spille inn i prestasjonsorientert klima er f.eks. karakterer, konkurranser og fokus på ferdigheter fremfor innsats. I følge teoretikere blir det jobbet mot at elevene skal prestere i et slikt klima, og elevene blir motivert av å gjøre det like bra eller bedre enn sine medelever (Stornes, 2012). Men et slikt prestasjonsfokus kan føre til at elevene som ikke gjør det godt blir redde for å gjøre feil (Cox, 2007), og dermed kan elevenes selvtillit og motivasjon for kroppsøvfingsfaget bli redusert (Sjøvik, 2012). Når da elevene i testen skårer sånn midt på skalaen tyder dette på at elevene noen ganger opplever at prestasjonsorienteringen

får hovedfokus i kroppsøvfingsfaget, noe som på sikt kan redusere motivasjonen til elver som ikke presterer «godt nok».

6.2 Klassetrinn

Resultatene for målorienteringen fordelt etter klassetrinn viser at den største forskjellen på målorienteringen er at 8. klassetrinn skårer 0,48 høyere på mestringsorientering, sammenlignet med 10. trinn. 8. trinns gjennomsnitt gir at elvene føler at mestringsorienteringen nesten «passer for meg», mens 10. trinn føler at den «passer litt for meg». Skåren hos trinnene på prestasjons- og prestasjonsunngåelsesorientering er så å si identisk hos begge trinnene der de havner på «passer litt for meg» og litt over «passer verken eller for meg». Resultatet for målorienteringen viser dermed at det ikke er nevneverdig forskjell mellom 8. trinn og 10. trinn, bortsett fra at 8. skårer litt høyere på mestringsorientering.

Når det gjelder resultatene for opplevd motivasjonsklima ser en at 8. trinn skårer noe høyere enn 10. trinn på mestringsorientert klima, mens 10. trinn skårer høyere enn 8. trinn på prestasjonsorientert klima. En ser dermed en tendens der elvene i 8.trinn opplever det motivasjonelle klimaet i kroppsøvfingsfaget mer mestringsorientert sammenlignet med 10. trinn. Skaalvik & Skaalvik (2009) så også at med økende alder økte oppfattelsen av at skolen ble mer og mer prestasjonsorientert. Det at begge klassene skårer høyest på mestringsorientert klima i forhold til prestasjonsorientert klima, viser derimot at eleven i større grad opplever kroppsøvfingsfaget som et fag der en har mer fokus på utvikling enn prestasjoner.

Det at begge trinnene skårer ganske høyt på mestrings og prestasjonsorientert målorientering kan vise seg å være gunstig siden dette kan føre til en økt innsats og selvtillit, hvis en gjør det godt (Cox,2007). Samtidig er den nokså høye skåren på prestasjonsunngåelse noe som derimot kan være ugunstig i forhold til motivasjon og deltakelse i kroppsøvfingsfaget. Det at testen ble gjennomført på våren kan dette ha påvirket resultatet, siden det er i denne perioden vurderinger i faget blir gjennomført.

Når en ser på det motivasjonelle klimaet kan grunnen til at 10. trinn føler at kroppsøvfingsfaget er ganske prestasjonsorientert, sammenlignet med 8. trinn, at standpunkt karakterene i faget blir satt i den perioden testen ble gjennomført. For å skulle sett om målorienteringen og oppfattelsen av motivasjonelt klimaet forandret seg gjennom

ungdomskolen, måtte en nok fulgt flere klasser fra ulike skoler fra 8. trinn og til de går ut av ungdomskolen.

6.3 Kjønn

Når en ser på resultatene fordelt etter kjønn så ser en at jentene skårer høyere enn guttene på mestrings- og prestasjonsunngåelsesorientering, mens guttene skårer høyere enn jentene på prestasjonsorientering. Dette er noe som også tidligere forskning har vist (Chin, Khoo & Low, 2009; Hanrahan & Cerin, 2009). Det som er verdt å merke seg er at jentene skårer nesten like høyt på prestasjons- og prestasjonsunngåelsesorientering. Dette kan vise at jentene har en del fokus på prestasjon og resultat, samtidig som de ikke ønsker å tabbe seg ut eller gjøre det dårlig.

Ett annet punkt å legge merke til er at guttene skårer høyt både på mestrings- og prestasjonsorientering noe som har vist seg at kan gi et høyt nivå av motivasjon og kompetanse (Fox mfl, 1994). Dette er noe som kan gi gunstige forhold for utvikling. Samtidig skårer guttene nokså mye lavere på prestasjonsunngåelsesorientering, noe som kan tyde på at guttene kan være mindre redd for å feile eller gjøre de dårlig.

På oppfattet motivasjonelt klima skårer både gutter og jenter høyt på mestringsorientert klima, sammenlignet med prestasjonsorientert klima der skåren er noe lavere. Ut i fra dette kan en anta at elevene, uansett kjønn, opplever et motivasjonsklima med fokus på innsats og utvikling. Dette er noe som kan gi elevene motivasjon og vilje til å gi alt i læringsarbeidet, samt at de ikke gir opp ved motgang eller utfordringer (Ommundsen, 2006).

Når en sammenligner kjønnene ser en at jentene skårer noe høyere på mestringsorientert klima og noe lavere på prestasjons klima. Denne forskjellen er ikke særlig stor, noe som tyder på at eleven har nokså likt syn på hvordan motivasjonsklimaet er i kroppsøvingsfaget. Resultatene fra målorienteringen og motivasjons klimaet viser en et mønster på at jentene skårer høyest på mestringsorientert målorientering og klima, og guttene skårer høyt på prestasjonsorientert målorientering og klima. En kan dermed samme tendenser som mange forskere har sett, nemlig at det er en sammenheng mellom oppfattet motivasjonelt klima og elevenes målorientering (Cox, 2007; Gano-Overway & Ewing, 2004; Harwood & Swain, 2002; Weigand & Burton, 2002).

7.0 Konklusjon/oppsummering

Resultatene i dette studiet viser at gjennomsnittet for elevene skårer høyst på mestringsorientert målorientering, selv om en ser på resultatet totalt, fordelt etter klasstrinn eller kjønn. I tillegg skårer det nokså høyt på prestasjonsorientert målorientering, og mestringsorientert klima. Det å skåre høyt på disse tre faktorene har ifølge teorien vist seg og henge godt sammen med en positiv langtidsmotivasjon (Cox,2007; Goudas, 1998; Weigand & Burton, 2002; Fox mfl., 1994). Det å skåre høyt på prestasjonsorientert målorientering kan i seg selv virke ugunstig (Cox, 2007), men siden mestringsorienteringen også er høy så har en fått et gunstig grunnlag for å oppnå et høyt nivå av motivasjon og kompetanse (Fox mfl, 1994).

Når det gjelder resultatene som viser at jentene skåret nesten like høyt på prestasjons- og prestasjonsunngåelsesorientert målorientering, er dette et interessant funn som hadde vært interessant å sett på hvorfor det er slik og om dette er noe som kan ses i andre forskinger også.

Tendenser i denne undersøkelsen viser at elevenes oppfattelse av motivasjonsklima gjenspeiler seg i sin egen målorientering. Samtidig viser resultatene fra studiet at ved den skolen undersøkelsen ble gjennomført oppleves klimaet i kroppsøvfingsfaget mest mestringsorientert, samtidig som det er tendenser til at oppfattelsen av det prestasjonsorientert klima øker noe fra 8. trinn til 10.trinn. Denne økning påvirker ikke så mye da det fortsatt er mestringsorientert klima som dominerer i 10. trinn. Ut ifra de resultatene som studiet har kommet frem til virker det som målorienteringen hos elevene totalt, ligger til rette for en positiv langtidsmotivasjon for kroppsøvfingsfaget.

Litteraturliste

- Ames, C. (1992): Achievemen goals, motivational climate and motivational processes. I: Cox, R. (2007): Goal perspective theory. I: Cox, R.: Sport psychology – concepts and applications. (s. 144-160).
- Biddle, S., John Wang, C.K., Kavussanu, M. & Spray, C.M. (2003): Correlates of achievement goal orientations in physical activity: A systematic review of research. I: Cox, R.: Sport psychology – concepts and applications. (144-160).
- Chin N., Khoo, S. & Low, W. (2009): Sex, age group and locality differences in adolescent athletes' beliefs, values and goal orientation in track and field.
- Cox, R. (2007): Goal perspective theory. I: Cox, R.: Sport psychology – concepts and applications. (144-160).
- Dweck, C.S. (1986): Motivational processes affecting learning. *American psychologist*, 41, 1048-1048. I: Skjesol, K. & Halvari, H. (2005): Motivational climate, achievement goals, perceived sport competence, and involvement in physical activity: Structural and mediator models.
- Elliot, A.J. & Church, M.A. (1997): A hierarchical model of approach and avoidance achievement motivation. I: Skjesol, K. & Halvari, H. (2005): Motivational climate, 24 achievement goals, perceived sport competence, and involvement in physical activity: Structural and mediator models.
- Fox, K. R., Goudas, M., Biddle, S., Duda, J. & Armstrong, N. (1994): Children's task and ego goal profiles in sport. *British journal of educational psychology*, 64, 253-261. I: Cox, R.: Sport psychology – concepts and applications. (144-160).

- Gano-Overway, L. A. & Ewing, M. E. (2004): The longitudinal effects of the perceived motivational climate on physical education students' goal orientations. I: *Research Quarterly for Exercise and Sport*.
- Gjerset, A., Haugen, K. & Holmstad, P. (2006). *Treningslære*. (3.utg.). Oslo: Gyldendal Undervisning
- Goudas, M. (1998): Motivational climate and intrinsic motivation of young basketball players. I: Sigmundsson, H. & Ingebrigtsen, J.: *Idrettspedagogikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Hanrahan, S. & Cerin E. (2009): Gender, level of participation, and type of sport: Differences in achievement goal orientation and attributional style. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 12, 508–512.
- Harwood, C.G. & Swain, A.B. (2002): The development and activation of achievement goals in tennis. *The sport psychologist*, nr. 16/02.
- Jakobsen, A.M. (2012). *Motivasjonsteori som utgangspunkt for å skape et best mulig læringsmiljø i kroppsøving*. Hentet 26.05.2016, fra URL: <http://idrottsforum.org/jakobsen121010/>
- Kårhus, S. (2000). *Ledelse og instruksjon*, b. 208. Oslo: Gyldendal undervisning.
- Laksy, V. (2006). *Flow og målorientering*. Masteroppgave i pedagogikk: Universitetet i Oslo.
- Lyngstad, Flagestad, Leirhaug, Nelvik. (2011). *Kroppsøving i skolen*. Rapport fra arbeidsgruppe.
- Lyngstad, I. (2010). «Ribbevegggløpere» i kroppsøving. I T. Guldal, C.F. Dons, S. Sagberg, T. Solhaug & R. Tromsdal (red.), *FoU i praksis*. Rapport fra konferanse om praksisrettet FoU i lærerutdanningen (s 151-162). Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

- Løtveit K. I., (2013), Mastergradsoppgave: Selvbestemmelsesteori i kroppsøving, Hentet 26.05.2016, Fra URL:
<http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/147035/1/Karl%20Ingolf%20L%C3%B8tveit.pdf>
- Newton, M., & Duda, J.L. (1999). The interaction of motivational climate, dispositional goal orientations, and perceived ability in predicting indices of motivation. *International Journal of Sport Psychology*, nr. 30, 63-82.
- Nicholls, J. G. (1984): Achievement motivation: connections of ability, subjective experience, task choice and performance. I: Cox, R. (2007): Goal perspective theory. I: Cox, R.: *Sport psychology – concepts and applications*. (144-160).
- Niemiec C. P. & Ryan R. M., (2009), “*Autonomy, competence, and relatedness in the classroom*”, hentet 26.05.2016 fra URL:
http://selfdeterminationtheory.org/SDT/documents/2009_NiemiecRyan_TRE.pdf
- Ommundsen, Y. (2006): Psykologisk læringsklima i kroppsøving og idrett. I: Sigmundsson, H. & Ingebrigtsen, J.: *Idrettspedagogikk*. Oslo: Universitetsforlaget. Ringdal (2013)
- Ommundsen, Y. (2009): Hvem er talentene, må vi spesialisere tidlig, og hva er en god trener? I: *Nyere perspektiv innen idrett og idrettspedagogikk*. (163-193) Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Roberts, C.G. (2001): Understanding the dynamics of motivation in physical activity contexts: an achievement goal perspective. I: Roberts, C.G.: *Advances in motivation in sport and exercise* (1-50). Champaign, IL: Human kinetics.

- Roberts, G. & Ommundsen, Y. (1996): Effect on goal orientation on achievement beliefs, cognition and strategies in team sport. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, nr. 6, 46-56.
- Ryan R. M. & Deci E. L., (2000), "*Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions*", *Contemporary Educational Psychology* 25, 54–67. Hentet 26.05.2016, fra URL: <https://mmrg.pbworks.com/f/Ryan,+Deci+00.pdf>
- Ryan R. M. & Deci E. L., (2002), "*Handbook of Self-Determination Research*", Hentet 26.05.2016, Fra URL: http://books.google.no/books?id=DcAe2b7L-RgC&pg=PA392&lpg=PA392&dq=ryan+and+deci+Handbook+of+self-determination+research&source=bl&ots=dqvQ3IZ2We&sig=Vs_PHX-InsbwQC3iyUXFUDB-sK8&hl=no&sa=X&ei=V4GBVKiHN6vOygO3rYDYCA&ved=0CGQQ6AEwBw#v=onepage&q=ryan%20and%20deci%20Handbook%20of%20self-determination%20research&f=false
- Skaalvik, E.M. & Skaalvik, S. (2009). Elevenes opplevelse av skolen: sentrale sammenhenger og utvikling med alder. *Spesialpedagogikk*. vol. 74 (8).
- Skaalvik, E.M., Skaalvik, S. (2015). *Motivasjon for læring. Teori og praksis*. Universitetsforlaget. Kap 4 (s 42–54).
- Skjesol, K. (2014). "*Achievement Goal theory, målorienteringsteori*", forelesning ved Nord universitet, hentet den 26.05.2016
- Skjesol, K. & Halvari, H. (2005): Motivational climate, achievement goals, perceived sport competence, and involvement in physical activity: Structural and mediator models. Reprint from: *Perceptual and Motor Skills* (2005).

- Stornes, T. (2012). Prestasjon og mestring. Om motivasjon og læring i grunnskolen. Nr:4. (side 79-83). Hentet 26.05.2016, fra URL:
https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_4_2012/5504-BS-4-12-web_stornes.pdf
- Standage, M., Duda, J.L. and Ntoumanis, N. (2005) 'A test of self-determination theory in school physical education', *British Journal of Educational Psychology* 75: 411–33.
- Strandkleiv, O.I. (1999): Subjektivt velvære, indre motivasjon, målorientering, kompetanseoppfatning og klasseromsklima. Oslo: Universitetet i Oslo, Cand.Paed.-thesis.
- Treasure, D.C. & Roberts, G. (1998): Relationships between children's achievement goal orientations, perceptions of the motivational climate, beliefs about success, and sources of satisfaction in basketball. I: Sigmundsson, H. & Ingebrigtsen, J.: *Idrettspedagogikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Walling, M., Duda, J. & Chi, L. (1993): The Perceived Motivational Climate in Sport Questionnaire: Construct and predictive validity. I: *Journal of Sport & Exercise Psychology*, nr. 15, 172-183.
- Weigand, D. A., & Burton, S. (2002). Manipulating achievement motivation in physical education by manipulating the motivational climate.

Vedlegg

Vedlegg 1 – Spørreskjema

Undersøkelse om elever sin målorientering, og opplevd motivasjonsklima i kroppsøving

Hensikten med denne er undersøkelsen er å få vite mer om elever sin målorientering og opplevd motivasjonsklima i kroppsøving. Svarene vil bli brukt i forbindelse med en bacheloroppgave i kroppsøving og idrettsfag ved Nord Universitet.

I heftet dere nå har fått utlevert er det 2 ulike spørreskjema. I forkant av hver av de 2 spørreskjemaene blir det gitt instruksjoner om hvordan hvert spørreskjema skal besvares. Det er viktig at du leser dette nøye.

Undersøkelsen blir besvart anonymt, og alle svar blir behandlet konfidensielt. Vær vennlig å besvare spørreskjemaene så ærlig som mulig.

Før du skal besvare de 2 spørreskjemaene vil jeg at DU besvarer noen få innlednings spørsmål!

1) Kjønn (G/J)?	_____
2) Klasse?	_____

På forhånd takk for deltagelsen.

Mvh.

Bjørn Tore Røvik

Bachelorstudent ved Nord Universitet, avd. kroppsøving og idrettsfag

Spørreskjema 1

Nedenfor står en del setninger som du skal ta stilling til. Utsagnene skal vurderes ut ifra hvor godt de passer for deg i forhold til **Kroppsøving**.

Prøv å angi i hvilken grad setningene forteller hvordan **du er** i forhold til utsagnene om kroppsøving. Utsagnene skal vurderes på en skala fra «passer slett ikke» til «passer svært godt».

Sett **ett** kryss for hvert utsagn. Det er ikke tillat å sette kryss mellom to ruter.

Utsagn	Passer						
	Slett ikke meg	Ikke noe for meg	Lite for meg	Verken eller for meg	Litt for meg	For meg	Svært godt for meg
1) Jeg forventer å oppnå gode resultater i kroppsøving							
2) Jeg forventer å gjøre det godt neste gang jeg deltar i kroppsøvingstimen							
3) Jeg foretrekker arbeidsoppgaver som vekker min nysgjerrighet, selv om de er vanskelige							
4) Jeg tenker ofte for meg selv: «Hva om jeg gjør det dårlig?»							
5) Jeg ønsker å lære så mye som mulig i kroppsøvingen							
6) Jeg motiveres av tanken på å gjøre det bedre enn andre i kroppsøvingstimen							
7) Jeg prøver å vise min dyktighet i forhold til de andre elevene							
8) Jeg foretrekker arbeidsoppgaver som gir meg utfordringer slik at jeg kan lære nye ting							
9) Jeg skulle ønske at min innsats og mine resultater ikke hadde så stor betydning							
10) Det er viktig for meg å forstå arbeidsoppgaven så grundig som mulig							

Utsagn	Passer						
	Slett ikke meg	Ikke noe for meg	Lite for meg	Verken eller for meg	Litt for meg	For meg	Svært godt for meg
11) Målet mitt er å gjøre det bedre enn de fleste av mine medelever							
12) Jeg er bekymret for muligheten for å gjøre det dårlig							
13) Det er viktig å prestere bedre enn mine medelever							
14) Jeg håper å få en stadig bredere og dypere kunnskap om aktiviteter i kroppsøving							
15) Jeg ønsker å mestre de arbeidsoppgavene jeg blir tildelt i kroppsøving fullkomment							
16) Jeg ønsker å gjøre det godt, for å vise min dyktighet ovenfor mine medelever og lærere							
17) Hvis jeg stiller et «dumt» spørsmål i timene er jeg redd de andre vil tro at jeg ikke er særlig smart							
18) Jeg vil unngå å gjøre det dårlig i kroppsøvingstimene							
19) Det er viktig for meg å gjøre det godt i forhold til mine medelever							
20) Frykten for å gjøre det dårlig, er ofte det som motiverer meg							

Spørreskjema 2

Nedenfor står en del setninger som **du** skal ta stilling til. Utsagnene skal vurderes ut ifra hvor godt de passer til din oppfatning av motivasjonsklimaet i klassen, i **kroppsøvingsfaget**.

Utsagnene vurderes på en skala fra «aldri» til «alltid», etter hvor ofte du føler at du opplever utsagnene stemmer overens med kroppsøvingstimene.

Sett kun **ett** kryss for hvert utsagn. Det er ikke tillat å sette kryss mellom to ruter.

	Aldri	Sjelden	Noen ganger	Ganske ofte	Alltid
1) I klassen min vil vi at nye ferdigheter skal prøves ut					
2) I klassen min blir noen sint på meg hvis jeg gjør en feil					
3) Min klasse gir meg mest oppmerksomhet når jeg er flink					
4) I klassen min tror vi at alle i klassen deltar med noe viktig					
5) I klassen min tror vi at alle har mulighet til å oppnå suksess					
6) I klassen min roser de meg når jeg gjør det bedre enn andre					
7) I klassen min tror vi at alle elevene bidrar til suksess					
8) Jeg har en god følelse når jeg gjør mitt beste					
9) Jeg føler meg utstøtt av klassen min hvis jeg gjør en feil					
10) Alle elevene med ulike ferdigheter har en viktig rolle i klassen min					
11) I klassen min hjelper vi hverandre for å lære					
12) I klassen min oppfordres vi til å utkonkurrere hverandre					
13) I klassen min blir spesielle elever favorisert					
14) I klassen min passer vi på at å forbedrer våre ferdigheter som vi er dårlige i					
15) I klassen min får jeg kjeft om jeg gjør en feil					

	Aldri	Sjelden	Noen ganger	Ganske ofte	Alltid
16) I klassen min føler elevene seg suksessfulle når de forbedrer seg					
17) I klassen min blir vi rost hvis du er best					
18) I klassen min straffes vi når vi gjør en feil					
19) I klassen min spiller alle en viktig rolle					
20) I klassen min belønnes vi hvis vi prøver hardt nok					
21) I klassen min oppfordres vi til at vi skal hjelpe hverandre til å lære					
22) I klassen min blir det gjort klart hvem som er flinkest					
23) I klassen min roses vi hvis vi gjør det bedre enn andre					
24) I klassen min godtas det bare at vi er blant de beste					
25) I klassen min oppfordres vi til å gjøre vårt beste					
26) I klassen min godtas bare de beste					
27) I klassen min er vi redd for å gjøre feil					
28) I klassen min oppfordres vi til å arbeide med våre svakheter					
29) I klassen min blir noen favorisert mer enn andre					
30) I klassen min arbeider vi sammen som ett «lag»					
31) I klassen min er vi fokusert på hvordan vi kan forbedre oss					
32) I klassen min føler alle seg som en viktig del av helheten					
33) I klassen min hjelper vi hverandre til å bli bedre og utvikle oss					

Vedlegg 2 – Datagrunnlag, resultater i tabell

Totalresultat, gjennomsnitt				
Målorientering (1-7)			Motivasjonelt klima (1-5)	
Mestringsorientering	Prestasjonsorientering	Prestasjonsunngåelse	Mestringsorientert klima	Prestasjonsorientert klima
5,64	5,00	4,40	3,62	2,46

Tabell – Totalresultat, gjennomsnitt

Resultat fordelt etter klasstrinn, gjennomsnitt						
Klasstrinn	Antall	Målorientering (1-7)			Motivasjonelt klima (1-5)	
		Mestringsorientering	Prestasjonsorientering	Prestasjonsunngåelse	Mestringsorientert klima	Prestasjonsorientert klima
8	53	5,84	5,04	4,45	3,81	2,32
10	38	5,36	4,94	4,32	3,34	2,65

Tabell – Resultat fordelt etter klasstrinn, gjennomsnitt

Resultat fordelt etter kjønn, gjennomsnitt						
Kjønn	Antall	Målorientering (1-7)			Motivasjonelt klima (1-5)	
		Mestringsorientering	Prestasjonsorientering	Prestasjonsunngåelse	Mestringsorientert klima	Prestasjonsorientert klima
Gutter	47	5,57	5,21	4,09	3,53	2,53
Jenter	44	5,70	4,78	4,72	3,71	2,39

Tabell – Resultat fordelt etter kjønn, gjennomsnitt

Opplasting av samtykkeskjema

Opplasting samtykkeskjema

Last opp pdf.-filen her. Maks én fil.

BESVARELSE

Filopplasting

Filnavn	5226410_cand-5867320_5224941
Filtype	pdf
Filstørrelse	168.417 KB
Opplastingstid	26.05.2016 09:55:16

Neste side
Besvarelse
vedlagt

SAMTYKKE TIL BRUK AV PROSJEKT, KANDIDAT-, BACHELOR- OG MASTEROPPGAVER

Forfatter(e): Bjørn Tore Røvik

Norsk tittel: En kartlegging av elevenes målorientering og oppfattelse av motivasjonsklima i kroppsøvingsfaget

Engelsk tittel: A charting of students' goal orientation and perception of motivational climate in physical education

Studieprogram: KIF Faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag kull 2013-2016

Emnekode og navn: KIF350 Bacheloroppgave

Vi/jeg samtykker i at oppgaven kan publiseres på internett i fulltekst i Brage, Nords' åpne arkiv

Vår/min oppgave inneholder taushetsbelagte opplysninger og må derfor ikke gjøres tilgjengelig for andre

Kan frigis fra: _____

Dato: 26.05.2016

Bjørn Tore Røvik
_____ underskrift

_____ underskrift

_____ underskrift

_____ underskrift

